DATGANIAD LLESIANT

Un Cyngor yn Gweithio Gyda'n Gilydd i Wella Bywydau

Mae a wnelo Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 â gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol Cymru. Am y tro cyntaf mewn cyfraith rhaid i gyrff cyhoeddus weithio i wireddu gweledigaeth gyffredin, a fynegir yn y Ddeddf fel y saith nod llesiant cenedlaethol, sef:

Cymru lewyrchus	Cymru gydnerth	Cymru iachach	Cymru sy'n fwy cyfartal	Cymru o gymunedau cydlynus	Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu	Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Mae dyletswydd gyfreithiol ar gyrff cyhoeddus sy'n ddarostyngedig i'r Ddeddf i fabwysiadu'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth bennu amcanion llesiant ac wrth gymryd camau i gyflawni'r amcanion hynny. Yn y Ddeddf caiff yr egwyddor datblygu cynaliadwy ei chynrychioli gan y pum ffordd o weithio, sef:

Hirdymor

Atal

Integreiddio

Cydweithio

Cynnwys

Mae'r ddogfen hon yn nodi amcanion llesiant Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ac yn disgrifio sut y byddant yn ein helpu i gyrraedd y saith nod llesiant ar gyfer Cymru. Dylid ei darllen ochr yn ochr â'n Cynllun Corfforaethol 2018-2022, a ddiweddarwyd ar gyfer 2020-21, sy'n nodi ein hamcanion llesiant diwygiedig ac yn sefydlu'r sail resymegol a'r camau y byddwn yn eu cymryd i'w cyflawni. Yn ein datganiad llesiant rydym yn nodi cwmpas pob amcan llesiant, yr hyn yr ydym yn amcanu at ei gyflawni a pham eu bod yn bwysig. Yn tanategu ein hamcanion llesiant mae ein gweledigaeth ar gyfer un Cyngor yn gweithio gyda'n gilydd i wella bywydau.

Mae dyletswydd ar bob corff sy'n ddarostyngedig i Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 i bennu amcanion llesiant a'u hadolygu'n flynyddol i sicrhau eu bod yn dal i fod yn addas i'w diben. Mae'r adolygiad blynyddol yn gyfle hefyd i archwilio ymhellach sut yr ydym yn cymhwyso'r egwyddor datblygu cynaliadwy a gwneud newidiadau'n unol â hynny.

Diben y ddogfen hon yw:

- egluro sut yr ydym yn pennu ein hamcanion llesiant
- nodi sut y mae ein hamcanion llesiant yn ein cynllun corfforaethol yn cyfrannu at y saith nod llesiant ar gyfer Cymru
- dangos sut y mae'r egwyddorion sy'n tanategu'r ffordd yr ydym ni'n gweithio'n gysylltiedig â'r egwyddor datblygu cynaliadwy (5 ffordd o weithio)
- nodi'r camau yr ydym yn bwriadu eu cymryd i gyflawni ein hamcanion llesiant
- egluro sut yr ydym yn bwriadu ein llywodraethu ein hunain i gyflawni ein hamcanion

Cyhoeddir y datganiad llesiant hwn dan adrannau 7 ac 8 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

PENNNU EIN HAMCANION LLESIANT

Er mwyn pennu ein hamcanion llesiant fe ymgynghorom ni â thrigolion tuag at ddiwedd 2015 fel rhan o'r broses Ymgynghori ynghylch y Gyllideb. Gofynnwyd i'r ymatebwyr i'r ymarfer nodi i ba raddau yr oeddent yn cytuno neu'n anghytuno y dylai'r Cyngor ganolbwyntio ar dri amcan.

Y rhain oedd: * Cefnogi economi lwyddiannus

* Defnyddio adnoddau'n ddoethach

* Helpu pobl i fod yn fwy hunanddibynnol

Roedd canlyniadau'r ymgynghoriad yn dangos cytundeb cryf â'r amcanion llesiant a ddewiswyd. Cefnogi economi lwyddiannus a defnyddio adnoddau'n ddoethach oedd yr amcanion a oedd yn cael eu cefnogi fwyaf, gydag 86 y cant o'r ymatebwyr yn dewis cytuno neu gytuno'n gryf fel ymatebion. Helpu pobl i fod yn fwy hunanddibynnol oedd yr amcan a oedd yn cael ei gefnogi leiaf; ond roedd pedwar ym mhob pump ymatebydd yn cytuno ag ef er hynny (80%). Cynhaliwyd arolwg tebyg hefyd gyda chyflogeion ac roedd y canlyniadau'n debyg i'r rhai o blith aelodau'r cyhoedd gyda thros 80% yn cytuno â phob amcan. Cafodd yr amcanion hyn eu pennu fel amcanion llesiant newydd y Cyngor yn dilyn eu cymeradwyo yn y Cyngor ym mis Mawrth 2016. Mae'r amcanion llesiant hyn wedi cael eu hadolygu'n flynyddol yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Yn dilyn adborth gan Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol, fe ailymwelom ni â'n hamcanion llesiant a rhai o'n nodau ar gyfer 2020-21 fel rhan o'r adolygiad blynyddol o'r broses cynllunio corfforaethol. Fe arweiniodd hyn at amcanion â ffocws mwy pendant gyda chysylltiadau mwy penodol â'r 7 nod llesiant a mwy o gyfleoedd i gydweithio. Ein hamcanion llesiant diwygiedig yw:

Cefnogi economi gynaliadwy lwyddiannus	**Helpu pobl a chymunedau i fod yn iachach ac yn fwy gwydn**	**Gwell defnydd o adnoddau**

Fe wnaethom hefyd bennu meysydd blaenoriaeth newydd lle gallwn wneud y gwahaniaeth mwyaf i fywydau pobl ledled y Fwrdeistref Sirol yn awr ac yn y dyfodol.

EIN CYFRANIAD AT Y NODAU LLESIANT YN ÔL AMCAN LLESIANT

Mae a wnelo Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 â gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, diwylliannol ac amgylcheddol Cymru. Am y tro cyntaf mewn cyfraith rhaid i gyrff cyhoeddus weithio i wireddu gweledigaeth gyffredin, a fynegir yn y Ddeddf fel y saith nod llesiant

cenedlaethol. Mae ein hamcanion llesiant yn cyfrannu'n sylweddol at gyrraedd y nodau llesiant cenedlaethol. Mae ein hamcanion llesiant diwygiedig yn ymwneud â gwahanol agweddau ar gwrs bywyd gan gyfeirio adnoddau at ddeilliannau cyffredin, a chan fynd i'r afael â llesiant mewn ffordd systematig gydag ymrwymiadau i helpu i gyflymu'r cynnydd.

Mae Tabl 1 isod yn nodi sut y mae pob un o'n hamcanion llesiant yn cyfrannu at y 7 nod llesiant cenedlaethol.

Nod Llesiant	Amcan Llesiant		
	Cefnogi economi gynaliadwy lwyddiannus	Helpu cymunedau a phobl i fod yn iachach ac yn fwy gwydn	Gwell defnydd o adnoddau
Cymru lewyrchus	√		√
Cymru gydnerth			√
Cymru iachach	√	√	√
Cymru sy'n fwy cyfartal	√	√	√
Cymru o gymunedau cydlynus	√	√	√
Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu	√	√	
Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang	√		√

EIN HEGWYDDORION A'R 5 FFORDD O WEITHIO

Yn ychwanegol at y saith nod llesiant, mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn sefydlu'r egwyddor datblygu cynaliadwy, ac yn diffinio'r pum ffordd o weithio y mae'n rhaid i gyrff cyhoeddus eu mabwysiadu i ddangos eu bod wedi cymhwyso'r egwyddor datblygu cynaliadwy. Rydym wedi gwreiddio'r pum ffordd o weithio yn ein hegwyddorion sefydliadol, sef y rhai a bennwyd gennym fel rhan o'n cynllun corfforaethol 2016-20 ac y ddygwyd ymlaen i'n cynllun corfforaethol 2018-2022. Mae'r egwyddorion hyn yn tanategu'r ffordd yr ydym yn gweithio ac fe'u nodir isod:

5 Ffordd o Weithio	Pwysigrwydd sicrhau cydbwysedd rhwng anghenion tymor byr a'r angen am ddiogelu'r gallu i ddiwallu anghenion tymor hir hefyd.	Sut gall gweithredu i atal problemau rhag digwydd neu waethygu helpu cyrff cyhoeddus i gyflawni eu hamcanion.	Ystyried sut gall amcanion llesiant y corff cyhoeddus effeithio ar bob un o'r nodau llesiant, ar bob un o'u hamcanion eraill, neu ar amcanion cyrff cyhoeddus eraill.	Gallai cydweithredu ag unrhyw berson arall (neu wahanol adrannau yn y corff ei hun) helpu'r corff i fodloni ei amcanion llesiant.	Pwysigrwydd cynnwys pobl sydd â diddordeb mewn cyflawni'r nodau llesiant, a sicrhau bod y bobl hynny'n adlewyrchu amrywiaeth yr ardal maent yn ei gwasanaethu.
I gefnogi cymunedau a phobl i greu eu datrysiadau eu hunain a lleihau'r ddibyniaeth ar y Cyngor.					
Canolbwyntio ar yr adnoddau sy'n diflannu ar gyfer cymunedau ac unigolion sydd â'r anghenion mwyaf					
Defnyddio gwybodaeth dda gan ddefnyddwyr gwasanaeth a chymunedau i lywio'r penderfyniadau					
Annog a datblygu capasiti ymysg y trydydd sector i nodi ac ymateb i anghenion lleol					
Peidio â gadael i ansicrwydd ynghylch y dyfodol gwasanaethau cyhoeddus i rwystro cydweithrediad ystyrlon a phragmatig gyda chyrff sector cyhoeddus eraill.					
Gweithio fel un Cyngor ac atal gwahanol rannau o'r sefydliad rhag datblygu sawl proses neu ddulliau sy'n wahanol yn ddiangen					
Trawsnewid y sefydliad a sawl gwasanaeth i ddarparu gostyngiadau cyllidebol ariannol yn ogystal â gwelliannau.					

CYFLAWNI EIN HAMCANION LLESIANT

Mae ein hamcanion llesiant yn nodi'r hyn yr ydym yn amcanu at ei wneud (y nodau), y meysydd blaenoriaeth (i dargedu adnoddau) a'r camau (ymrwymiadau) y byddwn yn eu cymryd i'w cyflawni. Bydd y camau yr ydym yn eu cymryd i gyflawni'r amcan llesiant yn ceisio sicrhau bod dulliau hirdymor, atal, integreiddio, cydweithio a chynnwys yn cael eu cofleidio'n llawn. Ni all gynnwys pob elfen o'n gwaith, ond mae'n amcanu at enghreifftio ehangder ein hymdrechion a'n cyfraniad at y saith nod llesiant cenedlaethol. Caiff y broses o gyflawni ein hamcanion llesiant ei hategu gan y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig a chynlluniau busnes cyfarwyddiaethau.

Mae'r holl amcanion hyn yr un mor bwysig â'i gilydd, maent yn aml wedi'u cydgysylltu â'i gilydd, ac nid ydynt wedi'u rhestru yn nhrefn blaenoriaeth o gwbl. Er ein bod yn adolygu ein hamcanion a nodau llesiant a'n meysydd blaenoriaeth yn flynyddol i weld a oes angen gwneud rhai mân ddiwygiadau iddynt, rydym yn diweddaru ein camau (ymrwymiadau) yn flynyddol i ddangos y camau cynnydd nesaf a fydd yn cael eu cymryd. At ddibenion y ddogfen hon nid yw'r camau a hefyd ein mesurau o lwyddiant yn cael eu dangos isod ond gellir eu gweld yn y fersiwn ddiweddaraf o gynllun corfforaethol y Cyngor.

Ein hamcanion a nodau llesiant, a'n meysydd blaenoriaeth yw:

Amcan Llesiant	Ein nodau llesiant	Ein meysydd blaenoriaeth i gefnogi'r amcan llesiant hwn
Cefnogi economi gynaliadwy lwyddiannus	• I gefnogi pobl leol wrth iddynt ddatblygu sgiliau a manteisio ar gyfleoedd i lwyddo. • Creu amodau ar gyfer twf a menter. • Creu canol trefi a chymunedau sy'n gwella ansawdd bywyd dinasyddion.	• **Gwella canlyniadau dysgwyr** I ysbrydoli a chefnogi plant, oedolion a theuluoedd i gyflawni canlyniadau gwell; gan arwain at gymunedau hapus, diogel ac iach sy'n ffynnu. • **Twf a ffyniant** Hyrwddo'r cyflyrau ar gyfer twf a ffyniant drwy gefnogi pobl a busnes I fanteisio ar y cyfleoedd i'w helpu i lyddo

Amcan Llesiant	Ein nodau llesiant	Ein meysydd blaenoriaeth i gefnogi'r amcan llesiant hwn
Helpu pobl a chymunedau i fod yn iachach ac yn fwy gwydn	• Rhoi mwy o ddewis a rheolaeth i bobl dros y gefnogaeth maent yn ei derbyn drwy ddarparu mynediad cynnar i gyngor a gwybodaeth. • Lleihau galw drwy help cynnar wedi ei dargedu a rhaglenni ymyrraeth. • Datblygu cymunedau mwy heini, iach a gwydn drwy weithio mewn partneriaeth â'r trydydd sector, cynghorau tref a chymuned a grwpiau cymunedol.	• **Datblygu a gwella cymorth a gwasanaethau cymunedol-** Sicrhau bod cyfleoedd, cymorth a gwasanaethau o safon uchel a llyfn ar waith ar gyfer y rheiny sydd angen ein help er mwyn eu galluogi i barhau i fod yn annibynnol cyn hired ag y bo modd. • **Meithrin cymunedau gwydn** - Gan weithio gyda'n partneriaid a'n cymunedau, byddwn yn datblygu drwy gyd-gynhyrchu dulliau amgen arloesol a newydd i wella llesiant ac i gefnogi a chynnal darpariaeth. Bydd modelau gwasanaethau newydd yn gynaliadwy ac yn llai dibynnol ar y Cyngor ac yn adlewyrchu symudiad cadarnhaol o ran cyfrifoldeb drwy rymuso sefydliadau eraill a phobl leol. • **Gwell iechyd a llesiant** - Gwella llesiant corfforol, meddyliol ac emosiynol plant a phobl ifanc a dinasyddion bregus, er mwyn sicrhau eu bod yn medru ffynnu a chyflawni eu potensial

Amcan Llesiant	Ein nodau llesiant	Ein meysydd blaenoriaeth i gefnogi'r amcan llesiant hwn
Gwell defnydd	• Sicrhau bod y cyngor yn gynaliadwy'n ariannol dros yr hirdymor. • Gwella effeithlonrwydd gwasanaethau, a'r mynediad atynt, drwy ail-ddylunio ein systemau a'n prosesau. • Gweithio ar y cyd i wneud y mwyaf o'ch asedau naturiol a ffisegol. Datblygu'r sgiliau a'r diwylliant sydd eu hangen er mwyn bodloni anghenion sefydliad sy'n newid	• **Trawsnewid ystad y cyngor -** Sicrhau bod ystad y Cyngor yn cael ei ddatblygu'n briodol ac yn cael ei ddefnyddio i wella darpariaeth gwasanaeth, lleihau costau cynnal, lleihau ein heffaith ar yr amgylchedd a chynnig y lleoliad gorau posib i fodloni anghenion yr holl ddefnyddwyr gan gynnwys dinasyddion. • **Meysydd o newid corfforaethol -** Byddwn yn addasu ein ffyrdd o weithio er mwyn sicrhau ein bod yn darparu ein hamcanion llesiant yn effeithiol. Bydd gwella arloesedd a thechnoleg, datblygu sgiliau a dulliau staff a meithrin ffyrdd amgen o weithio yn sicrhau bod gan y Cyngor y gallu i ymateb i heriau yn y dyfodol. • **Cynaliadwyedd amgylcheddol -** Rhaglenni gwaith sy'n diogelu'r amgylchedd ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol drwy leihau ôl troed carbon y Cyngor, sicrhau llai o greu deunyddiau, gwneud mwy o ail-ddefnyddio ac ailgylchu deunyddiau a hyrwyddo ymwybyddiaeth amgylcheddol a chyfrifoldeb gyda'n cymunedau.

LLYWODRAETHU A MONITRO PERFFORMIAD

Rydym yn defnyddio dull systematig o reoli perfformiad, gan ddilyn y cylch 'cynllunio-gwneud-adolygu' a gydnabyddir yn y diwydiant. Isod ceir manylion y cylch yr ydym yn ei ddilyn i sicrhau bod perfformiad yn cael ei reoli'n effeithiol. Mae fframwaith rheoli perfformiad y Cyngor yn nodi'r fframwaith mewn mwy o fanylder a gellir ei weld yma (dolen)

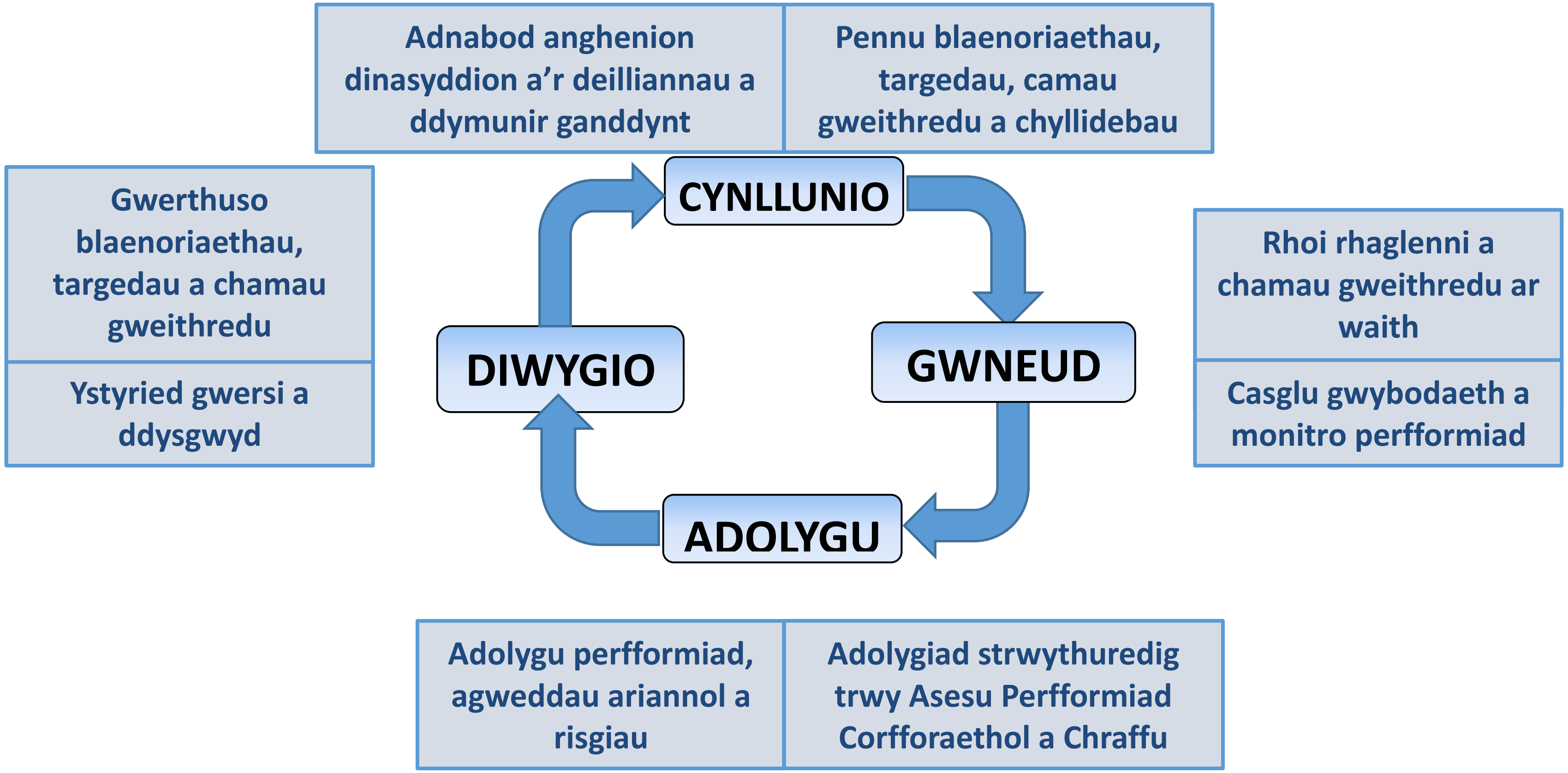

Yn unol â'r Fframwaith Rheoli Perfformiad i sicrhau ein bod yn gwneud digon o gynnydd o ran cyflawni ein hamcanion llesiant, rydym yn monitro cynnydd ein hymrwymiadau trwy'r broses Asesu Perfformiad Corfforaethol (APC) a'r broses Graffu ac yn mesur cyfradd y gwelliant gan ddefnyddio cyfres o 'fesurau llwyddiant'. Mae APC hefyd yn gyfle i uwch arweinwyr ganfod cyfleoedd i gydweithio ac integreiddio ar draws

meysydd gwasanaeth neu gyda phartneriaid i gynyddu i'r eithaf ein cyfraniad at gyflawni ein hamcanion llesiant. Hefyd, rydym yn llunio Adroddiad Blynyddol i adrodd ar gynnydd gyda'n hamcanion llesiant a'u hadolygu a'u diwygio'n flynyddol os oes angen.

	Cyfarfod	Diben	Yn bresennol
C1	APC	Herio prosesau pennu targedau a pherfformiad yn Ch1, o'i gymharu â pherfformiad ar ddiwedd y flwyddyn	Prif Weithredwr, Cyfarwyddwr Gwasanaeth Corfforaethol, Pennaeth Gwasanaeth y Gyfarwyddiaeth, Aelod Cabinet Portffolio, Cyfarwyddwr Corfforaethol Her, Aelod Cabinet Her
C2	APC	Adolygu perfformiad yn erbyn y targedau yn Ch2, gyda her ar berfformiad gan Gadeiryddion Craffu	Prif Weithredwr, Cyfarwyddwr Gwasanaeth Corfforaethol, Pennaeth Gwasanaeth y Gyfarwyddiaeth, Aelod Cabinet Portffolio, dau Gadeirydd Craffu
	Craffu	Adroddiadau gwybodaeth i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Corfforaethol (PTaChC) i ddarparu datganiad sefyllfa yn Ch2 mewn perthynas â thargedau a chynnydd, ar gyfer herio a'u cynnwys o bosibl ar Flaenraglen Waith Pwyllgorau Craffu i'r dyfodol	Aelodau o'r Pwyllgor Craffu yn unig, dim gwahoddedigion
Ch3	APC	Adolygu'r cynnydd yn Ch3 – adnabod meysydd lle mae angen camau lliniaru i helpu i gywiro unrhyw danberfformiad	Bwrdd Rheoli Corfforaethol (BRhC), Cabinet, Pob Pennaeth Gwasanaeth, a Chadeirydd Pob Pwyllgor Craffu
Ch4	APC	Mae pob cyfarwyddiaeth yn rhoi sefyllfa CAG ar ddiwedd y flwyddyn y mae'r uwch arweinwyr gan gynnwys y Cabinet a chadeiryddion pwyllgorau craffu yn craffu arno.	BRhC, Cabinet, Pob Pennaeth Gwasanaeth, a Chadeirydd Pob Pwyllgor Craffu
	Craffu	Adroddiadau gwybodaeth i'r PTaChC yn dadansoddi perfformiad ar ddiwedd y flwyddyn a, lle y bo ar gael, safle o'i gymharu â'r cyfartaledd yng Nghymru.	Aelodau o'r Pwyllgor Craffu yn unig, dim gwahoddedigion